

فضیلت ماه شعبان

شعبان ماه بسیار شریفی است و به حضرت سید انبیاء صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَنْسُوبٌ است و آن حضرت این ماه را روزه می‌گرفت و به ماه رمضان وصل می‌کرد و می‌فرمود شعبان، ماه من است هر که یک روز از ماه مرا روزه بگیرد بهشت برای او واجب می‌شود و از حضرت صادق علیه السلام روایت شده است که چون ماه شعبان فرا می‌رسید امام زین العابدین علیه السلام اصحاب خود را جمع می‌نمود و می‌فرمود ای اصحاب من می‌دانید این چه ماهی است؟

این ماه شعبان است و حضرت رسول صلی الله علیه و آله می‌فرمود شعبان ماه من است پس در این ماه برای جلب محبت پیغمبر خود و برای تقرب به سوی پروردگار خود روزه بدارید. به حق آن خدایی که جان علی بن الحسین به دست قدرت اوست سوگند یاد می‌کنم که از پدرم حسین بن علی علیهما السلام شنیدم که فرمود شنیدم از امیرالمؤمنین علیه السلام که هر که روزه بگیرد در ماه شعبان برای جلب محبت پیغمبر خدا و تقرب به سوی خدا؛ خداوند او را دوست می‌دارد و در روز قیامت کرامت خود را نصیب او می‌گرداند و بهشت را برای او واجب می‌کند. شیخ از صفوان جمال روایت کرده که گفت :

حضرت صادق علیه السلام به من فرمود کسانی را که در اطراف تو هستند را بر روزه گرفتن در ماه شعبان ترغیب کن. گفتم فدایت شوم مگر در فضیلت آن چیزی هست؟ فرمود: بله همانا که رسول خدا صلی الله علیه و آله هر گاه هلال ماه شعبان را می‌دید به منادی امر می‌فرمود که در مدینه ندا می‌کرد: ای اهل مدینه من رسولم از جانب رسول خدا صلی الله علیه و آله به سوی شما. ایشان می‌فرماید آگاه باشید همانا شعبان ماه من است پس خدا رحمت کند کسی را که یاری کند مرا بر ماه من یعنی روزه در آن ماه روزه بگیرد.

سپس از حضرت صادق علیه السلام و ایشان از امیرالمؤمنین علیه السلام نقل کرد که می‌فرمود: از زمانی که شنیدم منادی رسول خدا صلی الله علیه و آله ندا کرد در ماه شعبان، ترک نشد از من روزه شعبان و ترک نخواهد شد از من تا مدتی که حیات دارم ان شاء الله تعالی. سپس می‌فرمود که روزه دو ماه شعبان و رمضان توبه و مغفرت از خدا است.

اعمال مشترکه ماه شعبان

- ۱: مناجات شعبانیه ، مناجات معروفی است و اهلش به خاطر آن با ماه شعبان مأنوس شده و به همین جهت منتظر و مشتاق این ماه هستند. سزاوار است که این مناجات در تمام ماه خوانده شود.
- ۲: از اعمال مهم در این ماه ، روزه است ؛ به اندازه ای که با حال انسان مناسب باشد. امام صادق (علیه السلام) فرمود:

((کسی که روز اول ماه را روزه بگیرد، حتما وارد بهشت می شود و کسی که دو روز را روزه بگیرد، خداوند در هر شب و روزی (به چشم رحمت) به او می نگرد و در بهشت نیز به این نگاه ادامه می دهد؛ کسی که سه روز روزه بگیرد، با خداوند در عرش و بهشت او دیدار می کند.))

همچنین روایت شده که در هر روز پنجشنبه ماه شعبان آسمانها را زینت می کنند. پس ملائکه عرض می کنند خداوندا بیامرز روزه داران این روز را و دعای ایشان را مستجاب گردان و در روایت نبوی آمده است که هر که روز دوشنبه و پنجشنبه شعبان را روزه بگیرد حق تعالی بیست حاجت از حوائج دنیا و بیست حاجت از حاجت های آخرت او را برآورد.

۳: در هر روز از شعبان در هنگام ظهر و در شب نیمه آن صلوات هر روز شعبان که از امام سجاد علیه السلام روایت شده، خوانده شود که به شرح ذیل است :

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ شَجَرَةَ النَّبُوَّةِ وَ مَوْضِعِ الرِّسَالَةِ وَ مُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ وَ مَعْدِنِ الْعِلْمِ وَ أَهْلِ بَيْتِ الْوَحْيِ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْفُلْكِ الْجَارِيَةِ فِي اللَّجَجِ الْغَامِرَةِ يَأْمَنُ مَنْ رَكِبَهَا وَ يَغْرُقُ مَنْ تَرَكَهَا الْمُتَقَدِّمُ لَهُمْ مَارِقٌ وَ الْمُتَأَخِّرُ عَنْهُمْ زَاهِقٌ وَ اللَّازِمُ لَهُمْ لَاحِقٌ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الْكَهْفِ الْحَصِينِ وَ غِيَاثِ الْمُضْطَرِّ الْمُسْتَكِينِ وَ مَلْجَأِ الْهَارِبِينَ وَ عَصْمَةِ الْمُعْتَصِمِينَ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَوةً كَثِيرَةً تَكُونُ لَهُمْ رِضًا وَ لِحَقِّ مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ آدَاءً وَ قِضَاءً بِحَوْلِ مِنْكَ وَ قُوَّةِ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ الطَّيِّبِينَ الْأَبْرَارِ الْأَخْيَارِ الَّذِينَ أَوْجِبْتَ حُقُوقَهُمْ وَ فَرَضْتَ طَاعَتَهُمْ وَ وَايَتَهُمْ. اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَأَعْمُرْ قَلْبِي بِطَاعَتِكَ وَ لَا تُخْزِنِي بِمَعْصِيَتِكَ وَ ارْزُقْنِي مُوَاسَاةً مَنْ قَتَرْتَ عَلَيْهِ مِنْ رِزْقِكَ بِمَا وَسَّعْتَ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ وَ نَشَرْتَ عَلَيَّ مِنْ عَدْلِكَ وَ أَحْيَيْتَنِي تَحْتَ ظِلِّكَ وَ هَذَا شَهْرُ نَبِيِّكَ سَيِّدِ رُسُلِكَ شَعْبَانَ الَّذِي حَفَفْتَهُ مِنْكَ بِالرَّحْمَةِ وَالرِّضْوَانِ الَّذِي كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ يَدَابُ فِي صِيَامِهِ وَ قِيَامِهِ فِي لَيْلِيهِ وَ أَيَامِهِ بُخُوعًا لَكَ فِي إِكْرَامِهِ وَاعْظَامِهِ إِلَى مَحَلِّ حِمَامِهِ.

اللَّهُمَّ فَأَعِنَّا عَلَى الْأَسْتِنَانِ بِسُنَّتِهِ فِيهِ وَ نَيْلِ الشَّفَاعَةِ لَدَيْهِ اللَّهُمَّ وَاجْعَلْهُ لِي شَفِيعًا مُشَفَّعًا وَ طَرِيقًا إِلَيْكَ مَهْيَعًا وَاجْعَلْنِي لَهُ مُتَبِعًا حَتَّى أَلْقَاكَ يَوْمَ الْقِيَمَةِ عَنِّي رَاضِيًا وَ عَن ذُنُوبِي غَاضِيًا قَدْ أَوْجِبْتَ لِي مِنْكَ الرَّحْمَةَ وَالرِّضْوَانَ وَ أَنْزَلْتَنِي دَارَ الْقَرَارِ وَ مَحَلِّ الْأَخْيَارِ .

۴: هر روز هفتاد مرتبه ذکر «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ وَ أَسْأَلُهُ التَّوْبَةَ» گفته شود و همچنین در این ماه صلوات بسیار فرستاده شود .

۵: از اعمال مهم این ماه ، عمل کردن به روایت امیرالمؤمنین (علیه السلام) است که فرمودند:
در هر پنج شنبه از ماه شعبان ، آسمانها زینت شده و آنگاه فرشتگان عرض می کنند: خدای ما! روزه داران شعبان را ببخش و بیامرز و دعایشان را اجابت فرما

بنابراین کسی که دو رکعت نماز به جا آورد که در هر رکعت سوره فاتحه را یک بار و توحید را صد بار بخواند و بعد از سلام دادن ، صد بار نیز صلوات بفرستد، خداوند تمام خواسته های دینی و دنیایی او را برآورده می فرماید و کسی که یک روز از آن را روزه بگیرد، خداوند بدن او را بر آتش حرام می کند.

۶: هر روز هفتاد مرتبه ذکر « اَسْتَغْفِرُاللهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ الْحَيُّ الْقَيُّومُ وَ اَتُوبُ اِلَيْهِ » گفته شود. و در بعضی روایات "الْحَيُّ الْقَيُّومُ" پیش از "الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ" است و عمل به هر دو خوبست و از روایات استفاده می شود که بهترین دعاها و ذکرها در این ماه استغفار است و هر کس هر روز در این ماه هفتاد مرتبه استغفار کند مثل آن است که هفتاد هزار مرتبه در ماههای دیگر استغفار کند.

۷: صدقه دادن در این ماه اگرچه به اندازه نصف دانه خرمایی باشد، خوب است و خداوند بدن صدقه دهنده را بر آتش جهنم حرام می کند.

از حضرت صادق علیه السلام نقل شده است که آن حضرت در باب فضیلت روزه رجب فرمود چرا غافلید از روزه شعبان؟ راوی عرض کرد یابن رسول الله چه ثوابی دارد کسی که یک روز از شعبان را روزه بگیرد؟ حضرت فرمود به خدا قسم بهشت ثواب اوست.

عرض کرد یابن رسول الله بهترین اعمال در این ماه چیست؟ فرمود: صدقه دادن و استغفار . هر کس در ماه شعبان صدقه دهد، خداوند آن صدقه را رشد دهد همچنان که یکی از شما شتر تازه متولد شده‌ای را تربیت می کند تا آن که در روز قیامت به صدقه دهنده برسد در حالتی که به اندازه کوه اُحُد شده باشد.

۸: در کل این ماه هزار بار ذکر « لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَلَا نَعْبُدُ إِلَّا إِيَّاهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَ لَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ » را که ثواب بسیار دارد؛ گفته شود.

از جمله آن که عبادت هزار ساله در نامه عملش نوشته شود.